

Viite

Asia

Luonnonvaraministeri Artjuhovin luonnontiedon oppitunti

Asiasanat VENÄJÄ, KESTÄVÄ KEHITYS**Hoitaa UM** ITÄ-22**Hoitaa UE** MOS

Koordinoi

Tiedoksi

ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KPO-03

BER; PIE

KTM; MET; METSÄHALLITUS; METSÄNTUTKIMUSLAITOS; METSÄTEOLLISUUS RY;

MMM; MTK; SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS; VM; YM

Izvestijassa julkaistiin 29.07 luonnonvaraministeri V. Artjuhovin artikkeli otsikkona "Luonnontiedon oppitunti". Ministeri tarkastelee artikkelissaan ministeriönsä toiminnan keskeisiä kysymyksiä.

Tärkeitä yleisiä ajankohtaisia kysymyksiä ovat korkoperusteiset luonnonvarojen käyttömaksut ja maksut negatiivista ympäristövaikutuksista.

Öljy- ja kaasuvarojen käytön ja tutkittujen varantojen suhde kehitty epäedulliseen suuntaan. On haastava tavoite hankkia vuoteen 2020 mennessä puolet tuotannon kasvusta uusilta alueilta.

Puunkorjuuryityksistä aiotaan tehdä pitkäaikaisten sopimusten kautta vastuullisia kestävän metsätalouden harjoittajia. Taas kerran tuodaan esille perinteinen venäläisen metsänhoidon huoli metsien vajaakäytöstä ja vanhojen metsien runsauden aiheuttamista ongelmista ottamatta huomioon tilanteen antamia mahdollisuuksia; voidaan sekä lisätä hakkuita että kehittää metsien suojelua.

Luonnonvaraministeri **V. Artjuhov** toteaa, että monialaisen ministeriön toimintaa on kehitetty tehokkaasti ja luonnonvarojen käytön ja ympäristönsuojelun hallinto yhtenä kokonaisuutena on vakiinnuttanut asemansa. Tarkemmin käsitellään lainsäädäntöä, öljyä ja kaasua, kalastusta sekä metsätaloutta. Seuraavassa referoidaan artikkelin sisällön pääkohtia.

Lainsäädäntö

Viimeisen vuosikymmenen aikana on luotu lainsäädäntö, joka kattaa kaikki luonnonvarat ja ympäristönsuojelun. Federaation hallituksen päätöksen pohjalta on käynnissä korkoperiaatteen soveltaminen luonnonvarojen käytöstä perittäviin maksuihin. Suurin merkitys on kaivannaisista perittäville maksuille. Valitettavasti esitys laiksi "Vero kaivannaisten hyödyntämisestä" ei sisällä korkoperiaatetta. Tämä

merkitsee sitä, että maksu valtiolle on sama riippumatta esiintymän tuotantokustannuksista ja sijainnista.

Ympäristöhaittojen korvaaminen on tärkeä ajankohtainen kysymys. Hallinnon näkemuserojen ja ristiiriitaisten oikeuden päätösten takia jäädytettiin heinäkuussa 2002 maksut ympäristöhaitoista. Ministeriössä on valmisteltu laki "Negatiivisten ympäristövaikutusten maksuista". Esiityksen pääperiaatteena ei ole tulojen hankinta valtiolle vaan paremman tuotantotekniikan kehittämisen edistäminen.

Öljy ja kaasu

Luonnonvaraministeriön mielestä öljy- ja kaasuesiintymien tulee olla joko hyödyntämisen jossakin vaiheessa tai valtion reservinä. Ne eivät saa olla yritysten passiivisena pääomana käytettävää omaisuutta. Öljyn ja kaasun käyttö suhteessa tutkittuihin esiintymiin on kasvanut, koska tutkimustyön rahoitus on supistunut. Nykyinen maksujärjestelmä suuntaa yritysten toimintaa paraslaatuisiin ja helpoimmin hyödynnettäviin esiintymiin. Näin hyödyntämisen kokonaisasetelma huononee vaikeasti hyödynnettävien varantojen suhteellisen osuuden noustessa. Öljy-yhtiöt tutkivat hyvin vähän täysin uusia alueita. Vuoteen 2020 ulottuvan energiastrategian mukaan käyttö lisääntyy merkittävästi ja samalla tulee laajentaa tutkimuksia tiedossa olevan varannon lisäämiseksi. Käytössä olevat tuotannon ydinalueet tyydyttävät vain alle puolet tuotannon kasvusta. Noin puolet on saatava uusista esiintymistä. Öljyn ja kaasun tuotannon ydinalueita tulevat olemaan vuoteen 2020 asti Länsi-Siperia sekä Lena - Tunguskan ja Timan - Petsoran alueet. Tuotannon valmistelu nopeutuu jaksolla 2005-2010 Barentsin, Ohotan, Kaspian ja Karameren alueilla.

Kalastus

Ns. kalastuslobby syyttää usein luonnonvaraministeriötä siitä, että "ekologinen byrokratia" estää kalastuksen kehitystä. Keinona väitetään olevan sallittujen saaliskiintiöiden määrittelyyn kohdistuvan liian tiukan ekologisen asiantuntijatarkastuksen [ekologitšeskaja ekspertiza]. Erityisen arvostelun kohteena ovat olleet tarkastuksen kannanotot ns. tutkimuskiintiöihin. Luonnonvaraministeriön asiantuntijat kritisoivat tutkimuskiintiöillä käytävää vaihtokauppaa, joilla eräät organisaatiot rahoittavat toimintaansa. Luonnonvaraministeriön toiminta kalastuksen suhteen rajoittuu vain ekologiseen asiantuntijatarkastukseen, jonka toiminnasta vastaava valtion kalastuskomitea tilaa ministeriöltä.

Metsätalous

Metsärikkautemme ovat taloudessamme tärkeä tekijä. Nyt pääasiallisia käyttäjiä ovat lyhytaikaiset vuokraajat sekä maksuttoman käyttöoikeuden omaavat. "Tilanne tulee muuttumaan pian: asutuilla alueilla - pitkäaikainen vuokraus ja asumattomilla - konsessiot." Tämä mahdollistaa sen, että pitkäjänteinen metsänkäyttäjä tulee toimimaan metsänomistajan tapaan. Häntä kiinnostavat myös metsänhoito ja -suojaus sekä tien rakentaminen.

Venäjän metsien hakkuusuunnite on noin 550 milj. m³/v, josta 250 milj. m³ on kuljetusolojen suhteen saavutettavissa. Metsäteollisuus ja puunviejät käyttävät noin 120 milj. m³ vuodessa. Tämä tilanne on metsänhoitajille raskas ongelma sillä vanhoissa metsissä metsäpalot ja metsätuhot ovat yleisiä. Metsien käyttöä on lisättävä; teknisen toimintaketjun uudistaminen, jalostusasteen nosto, kotimaisten voimavarojen mobilisointi, viennin rakenteen muuttaminen raakapuusta jalosteisiin sekä puun energiankäytön lisääminen. Nämä toimet ovat enemmän muiden ministeriöiden tehtäviä. Metsien tuotantopotentiaalin hyödyntäminen on eräs tehokkaimpia keinoja talouskasvun ylläpitämiseksi.

Kommentti

Paljon arvosteltu luonnonvaraministeriö on pystynyt Artjuhovin kaudelle kehittämään toimintaansa. Ministeriö kehittänyt yhteiskuntasuhteitaan perustamalla erilaisia neuvottelukuntia ja parantamalla tiedustustoimintaansa. On laadittu myös yleisiä luonnonvarastrategioita ja kehitetty alan lainsäädäntöä kokonaisuutena. Korkoperiaatteen soveltaminen käyttömaksuihin ja ajatus teknisen kehityksen edistämisestä päästömaksuilla ovat hyviä periaatteita mutta niiden toteutus vaikeaa, koska ne ovat usein yritysten lyhyen tähtäimen etujen vastaisia. Ministeri on vastoin monia ennakoiteja säilyttänyt asemansa ja nyt ei liene vireillä välittömiä suunnitelmia ministeriön jakamiseksi. Käynnistyvän keskushallinnon uudistuksen mahdollisia vaikutuksia ei voida vielä ennakoida. On mahdollista, että luonnonvaratalouden suunnitteluun, käytön ohjaukseen sekä tarkastukseen painottuva luonnonvaraministeriö tulee säilymään luonnonvarojen käytön ja tuotannon siirtyessä lähes kokonaan yrityksille.

Artjuhov tuo esille huolen öljy- ja kaasuvarojen käytön ja tutkittujen varantojen suhteen epäsuotuisasta kehityksestä. On haastava tavoite hankkia vuoteen 2020 mennessä puolet tuotannon kasvusta uusilta alueilta.

Kalastuksen ongelmat skandaaleineen ovat olleet esillä viimeisen vuoden aikana. Luonnonvaraministeriö on kalastusasioissa puhtaasti ulkopuolinen asiantuntijaelin.

Artjuhov antaa lyhyen ja selvän vastauksen monesti pohdittuun kysymykseen metsien vuokrauksen ja konsession erosta. Puunkorjuuyrityksistä aiotaan tehdä pitkäaikaisten sopimusten kautta vastuullisia kestävän metsätalouden harjoittajia. Venäjällä ei vielä tiedosteta kuinka valtava kehittämistyö tähän tarvitaan. Taas kerran tuodaan esille perinteinen venäläisen metsänhoidon huoli metsien vajaakäytöstä ja vanhojen metsien runsauden aiheuttamista ongelmista ottamatta huomioon tilanteen antamia mahdollisuuksia; voidaan sekä lisätä hakkuita että kehittää metsien suojelua.

LIITTEET

-